

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاین نمی باشد

۲۰۲۵ / ۰۲ / ۰۲

یونس نگاه

صدسالگی پروژه ملای لنگ

صدسال از آشوب ملای لنگ می‌گذرد. او اولین بار اعلامیه‌هایش را علیه مکتب و تعلیم دختران در خزان ۱۳۰۲ هجری شمسی در کابل نشر کرده بود. بعد از آن او و ملا عبدالرشید از جنوبی نامه‌ای به کابل فرستادند و از امان الله خواستند که مکتب دخترانه مستورات را بسته کند و برخی مواد تمسک‌القضات امانیه را که به گفته او در بخش جزا مطابق شریعت نبود، اصلاح کند.

گپ دو طرف به جنگ و مذاکره کشید. یک بار هیاتی از کابل به جنوبی رفت و از ملا عبدالله لنگ و ملا عبدالرشید خواست که اعتراض خود را به مواد نظامنامه قضا مستند و ماده‌وار بگویند تا قاضیان و ملاحی که آن نظامنامه را ساخته و حالا از آن دفاع می‌کنند، جواب بدهند. ملای لنگ مهلت خواست تا نظامنامه را بخواند. بعد احوال داد که ما آن قدر سواد نداریم که این نظامنامه را بخوانیم و نقد کنیم. خلاصه شاهی امان الله و قانون و مکتب‌اش را قبول نداریم. این نکات را عزیزالدین وکیلی در کتاب سلطنت امان الله شاه و استقلال مجدد افغانستان نوشته است.

درگیری با ملای لنگ در سال ۱۳۰۳ تشدید شد و کشته‌های بسیار به‌جا گذاشت. پروژه ملای لنگ متأسفانه آخر کامیاب شد و تعلیم به عقب برگردانده شد. اما آن زمان احتمالاً آدم‌های بدبین نیز باور نمی‌کردند که صدسال بعد ملای دیگری پیدا شود و با همان منطق بگوید که مرا به کتاب و سند و قانون کاری نیست، یکی و خلص مکتب دخترانه نباشد.

آرشیف: نویسنده در پورتال افغان جرمن آنلاین

د پانو شمیره: له 1 تر 1

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولئ